

A GDPR hatása könyvvizsgálati tevékenységre

(Wessely Vilmos, az MKVK informatikai
tagozatának alelnöke)

GDPR és a könyvvizsgáló

- Mi az a GDPR?
- A GDPR az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete.
- A GDPR a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelmét és az ilyen adatok szabad áramlását szabályozza.
- A GDPR közvetlenül alkalmazandó minden tagállamban, vagyis egyes rendelkezésektől eltekintve (eltérési lehetőségek), a magyar jogalkotó számára nincs lehetőség a GDPR-tól eltérő szabályokat alkotni.
- Teljes szöveg elérhető magyar nyelven: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016R0679&from=EN>
- 2018. május 25-én lépett hatályba.

GDPR és a könyvvizsgáló

- Mire alkalmazandó a GDPR (tárgyi hatály)?

A GDPR a személyes adatok részben vagy egészben automatizált módon történő kezelésére vonatkozik, valamint azoknak a személyes adatoknak a nem automatizált módon történő kezelésére, amelyek valamely nyilvántartási rendszer részét képezik, vagy amelyeket egy nyilvántartási rendszer részévé kívánnak tenni,

- Kire alkalmazandó a GDPR (személyi hatály)?

Minden adatkezelőre és adatfeldolgozóra vonatkozik, kivéve a természetes személy saját, személyes céljait szolgáló adatkezelés.

- Kinek kell bizonyítani a megfelelést?

Az adatkezelő a feladata a GDPR megfelelés bizonyítása

GDPR és a könyvvizsgáló

Miért itt és most beszélünk róla?

- Az informatika ismerete és alkalmazása nélkül nem lehet minőségi könyvvizsgálat
- Az adatok jelentős része számítógépen kerül rögzítésre, továbbításra vagy tárolásra
- A könyvvizsgáló itt is „kettős szerepben” kell megfeleljen:
  - egyrészt saját tevékenysége is a GDPR hatálya alatt van,
  - másrészt ügyfelénél is bizonyos szintig a megfelelőséget ellenőriznie kell
- Standardizált módszerekkel és eszközökkel dolgozunk

GDPR és a könyvvizsgáló

A könyvvizsgáló adatkezelőnek minősül

- Adatfeldolgozó: az a természetes vagy jogi személy, közhatalmi szerv, ügynökség vagy bármely egyéb szerv, amely az adatkezelő nevében személyes adatokat kezel.
- Adatkezelő: az a természetes vagy jogi személy, közhatalmi szerv, ügynökség vagy bármely egyéb szerv, amely a személyes adatok kezelésének céljait és eszközeit önállóan vagy másokkal együtt meghatározza; ha az adatkezelés céljait és eszközeit az uniós vagy a tagállami jog határozza meg, az adatkezelőt vagy az adatkezelő kijelölésére vonatkozó különös szempontokat az uniós vagy a tagállami jog is meghatározhatja.

GDPR és a könyvvizsgáló

Adatfeldolgozó vs adatkezelő

- Adatkezelő az, aki az adatfeldolgozás célját meghatározza, ebben a kérdésben érdemi döntést hoz. Az adatfeldolgozó érdemi döntést nem hozhat, az adatkezelőtől szervezetenként is el kell különülnie, az adatkezelő nevében kell eljárnia (erről az érintettnek is tudnia kell), valamint az adatfeldolgozás módja tekintetében a döntési kompetenciája kizárólag a technikai, szervezeti kérdésekre terjedhet ki.
- Elkülönítésük azért lényeges, mert eltérő kötelezettségek kapcsolódnak hozzá (pl. incidens bejelentés, nyilvántartás vezetés, érintetti jogok kielégítése esetén).

Az osztrák és német kamarák egy Baker és Mckenzie tanulmány alapján a könyvelést és bérszámfejtést is adatkezelőnek sorolják be, mivel tevékenysége során egyik sem utasítható, és az ügyfél soha nem rendelkezik a szolgáltató és tevékenysége feletti ellenőrzési joggal.

Angliában bonyolultabb.

GDPR és a könyvvizsgáló

Könyvvizsgáló oldali következmények

- A könyvvizsgáló ügyfele nem felelős a könyvvizsgáló adatkezelésével kapcsolatos tevékenységéért, vagyis a teljes felelősség a könyvvizsgálóra hárul.
- A könyvvizsgálónak szabályozni és ellenőrizni kell az ügyféltől bejövő adatok beszerzését, tárolását, hozzáférését és esetlegesen törlését, és mindezt bontva papír alapon és digitálisan.
- A könyvvizsgálónak tájékoztatni kell az érintettet az adatkezelésről, de ez a titoktartás miatt egyedi esetekben a GDPR 14. cikk 5. bekezdése alapján nem áll fenn.
- A személyes adatok kezelése jogos érdeke a könyvvizsgálónak és az ügyfelének is, mert a jogszabályi kötelezettségnek csak így tudnak eleget tenni, ami közérdek.
- Könyvvizsgálói szerződésben is hivatkozni kell az adatkezelések jogcímére (ld. kamarai ajánlás), illetve honlapon is közzé kell tenni egy adatvédelmi tájékoztatót,

GDPR és a könyvvizsgáló

Következmények a könyvvizsgálati tevékenység kereteire

- A kockázatkezelés egy eddig általánosan nem alkalmazott területe lesz az ügyfél és tevékenysége GDPR megfelelőségének a vizsgálata.
- A GDPR az ügyfél oldali kockázatok (az eredendő és ellenőrzési kockázatok) területén kerül elő.

A GDPR által érintett vizsgálati területek:

- Tervezés
- Eredendő kockázat
- Ellenőrzési kockázat
- Rendszervizsgálatok
- Egyedi vizsgálatok
- Dokumentálás (munkapapírok és beszerzett könyvvizsgálati bizonyítékok)
- Teljességi nyilatkozat (szakértői bizottság felé felvetés)

GDPR és a könyvvizsgáló

Mit vizsgáljon a könyvvizsgáló az ügyfél oldalán?

GDPR szerinti érintettségét, besorolását (adatkezelőnek vagy adatfeldolgozónak minősül-e)

Adatleltár megléte (ki és milyen adatokkal rendelkezik az ügyfélnél)

A cég tevékenysége alatt egy magánszemély az adott céggel:

- milyen adatot oszt meg,
- azt hol,
- miért (mire használják és milyen jogalapon),
- meddig használja,
- ki férhet hozzá

GDPR és a könyvvizsgáló

Mit vizsgáljon a könyvvizsgáló az ügyfél oldalán?

Adatkezelés jogalapját

- Szükséges-e adatkezelés egy szerződés teljesítéséhez?
- Az adatkezelő jogi kötelezettségéből fakad-e? (Pl. meg kell őriznie a számlákat.)
- Kinek az érdekei védelméhez szükséges? (Pl. egészségügyi adatok esetében.)
- Jogos érdek fűződik-e hozzá? (Pl. számla kiállításához van szükség az adatokra, vagy például egy peres eljárás miatt.)

Az elkészítendő dokumentumokat

- Tájékoztatók (Pl. a weboldalon adatkezelési tájékoztató)
- Nyilatkozatok
- Belső adatvédelmi nyilvántartás
- Szerződések (ügyfelekkel, adatfeldolgozókkal, munkaszerződések kezelése)
- Belső szabályzatok (adatkezelési, panaszkezelési, incidensbejelentési, adatvédelmi hatásvizsgálat elkészítésére vonatkozó szabályzat stb.)

GDPR és a könyvvizsgáló

Mit vizsgáljon a könyvvizsgáló az ügyfél oldalán?

Biztonságos-e az informatika?

- Hozzáférési jogosultságok, adatok elkülönítése
- Az alkalmazott informatikai rendszer megfelelőségének vizsgálata
- Rögzített adatok tartalma összhangban van-e a saját adatvédelmi szabályzattal
- Mentési rendszer, visszaállítás biztonsága
- Adattovábbítás biztonsága (különösen, ha mobil eszközök is hozzáférhetnek)
- Törlési jog biztosítása
- Esetleges külső informatikai szolgáltató megfelelőségi nyilatkozata

Volt-e adatvédelmi incidens, és bejelentették-e?

Megfelelő-e az fentiek dokumentálása és ellenőrzése?

GDPR és a könyvvizsgáló

Mit vizsgáljon a könyvvizsgáló az ügyfél oldalán?

- A GDPR be nem tartása az ügyfél érintettsége esetén magas kockázattal jár, mert a magas bírság, esetleges kártérítési igény önmagában meghaladhatja az adott ügyfél lényegességi küszöbét.
- **Nincs olyan ügyfél, ahol az árbevétel 4%-a, mint maximális bírság ne lenne lényegességi küszöb feletti tétel.**
- **Felmerülhet a céltartalékképzés szükségessége.**

A **könyvvizsgáló felelőssége** nem abban áll, hogy az ügyfele betartja-e a GDPR előírásait, és a dokumentumok tartalma megfelelő-e, hanem abban, hogy

- a vezetés kellően foglalkozik-e ezen kötelezettségek betartásával;
- fennáll-e egy hatósági vizsgálatnál a jelentős bírság kiszabásának kockázata.

GDPR és a könyvvizsgáló

A technológia, a módszertan és a standardok egyaránt lehetővé teszik a fentiek azonnali alkalmazását.

Mi kell ehhez?

- Jogi és Informatikai ismeretek,
- Oktatás, továbbképzés és szemléletváltás.

Talán új piacot jelent?

A jövőben a GDPR is a belső ellenőrzés szerves része lesz, és a könyvvizsgálónak építenie kell a belső ellenőrzés megállapításaira.

Új feladatok

Könyvvizsgálók egymás közötti kommunikációja (belső és külső pl. ISA 600)

Esettanulmány: A vizsgált cég tevékenységének függvényében mely kockázatok hogyan módosítják a vizsgálati programot és a mintavételt?

**KÖSZÖNÖM MEGTISZTELŐ
FIGYELMÜKET!**